

DZIENNIK URZĘDOWY

obwodu Jędrzejowskiego.

Nr. 6.

Jędrzejów, dnia 1 czerwca 1915.

1.

Utworzenie wojskowego Urzędu gubernialnego w Kielcach.

Obwody Dąbrowa, Olkusz, Miechów, Włoszczowa, Jędrzejów, Pińczów, Stopnica i Kielce stanowią c. i k. wojskową gubernię kielecką z siedzibą urzędową na razie w Miechowie później w Kielcach.

Władzy gubernatorskiej, która jest czynną jako II. instancja władz administracyjnych i władz sądowych w sprawach cywilnych, podlegają c. i k. Komendy obwodowe, mające swe urzędowe siedziby w powyżej wymienionych miastach.

Aż do zamianowania wojskowego gubernatora zostało prowizorycznie powierzone kierownictwo urzędu gubernialnego c. i k. Komendantowi obwodu Miechów pułkownikowi Alfredowi Mierka de Morva-Lieszko.

2

Dnie urzędowe

odbędą się w miesiącu czerwcu według następującego programu:

Dnia 7 czerwca o godz. 10 rano w Sobkowie.			
» 7	»	»	3 po południu w Brzegach.
» 8	»	»	10 rano w Wodzisławiu.
» 11	»	»	10 rano w Złotnikach.
» 11	»	»	2 po poł. w Małogoszczy.
» 12	»	»	10 rano w Mierzwinie.
» 12	»	»	3 po poł. w Nawarzacach.
» 15	»	»	11 rano w Mstyczowie.
» 16	»	»	11 rano w Sędziszowie.
» 21	»	»	10 rano w Węgleszynie.
» 21	»	»	3 po poł. w Nagłowicach.
» 22	»	»	9 rano w Przysławie.
» 22	»	»	3 po poł. w Rakowie.

3.

Godziny urzędowe dla stron.

Biura c. i k. Komendy obwodowej w Jędrzejowie przy ulicy Pińczowskiej l. 11 otwarte są dla stron prywatnych w dnie powszednie:

przed południem od godz. 9 do 12.

Biura oddziału skarbowego Komendy obwodowej mieszczące się przy ul. Klasztornej l. 24 są otwarte dla stron prywatnych w dnie powszednie:

przed południem od godz. 9 do 12,

po południu od godz. 3 do 5.

W niedziele i święta przyjmuje się strony prywatne tylko przed południem od godz. 9 do 11.

4.

Wprowadzenie czasu średnio-europejskiego.

Rozporządzeniem Naczelnego Wodza armii z d. 23 kwietnia 1915 (Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, część III. Nr. 11) został wprowadzony w całym kraju okupowanym czas średnio-europejski.

Zarządza się, by o ile to dotąd nie nastąpiło, zegary wieżowe i wszystkie inne stojące na placach publicznych lub umieszczone na zewnętrznych ścianach budynków były uregulowane według czasu średnio-europejskiego oraz, by wszystkie urzędy swe godziny urzędowe oraz terminy dla stron według tego czasu wyznaczały.

Czas średnio-europejski wskazuje zegar na dworcu kolejowym w Jędrzejowie i według tego zegara należy wszystkie inne regulować.

5.

Przepustki i paszporty.

W obrębie obwodu Jędrzejowskiego z tej strony rzeki Nidy (brzeg prawy) wolno podróżować bez przepustek — natomiast aż do dalszego zarządzenia nie wolno przekraczać rzeki Nidy.

Co do podróży do innych obwodów, tak sąsiednich jak i dalszych obowiązuje przymus paszportowy.

Akcja zapomogowa austr.-węg. Komitetu zapomogowego.

Austr.-węg. Komitet zapomogowy dla obszarów Polski będących pod c. i k. Zarządem wojskowym zamierza w porozumieniu z amerykańską akcją zapomogową wysłać już w najbliższym czasie do obszarów okupowanych transport zboża, a to na ręce mającego się zawiązać w Strzemieszycach Komitetu centralnego.

Skuteczne wykorzystanie tej akcji zapomogowej wymaga oględnej organizacji, rozdzielenia środków żywności między cierpiącą niedostatek ludnością.

Przytem będzie na to zwrócona baczna uwaga, ażeby bezwarunkowo usunąć spekulacje pośredników, jak również, ażeby środki żywności otrzymali istotnie potrzebujący stosownie do swego stanu majątkowego po ustalonych cenach maksymalnych, albo zniżonych, a przy dowiedzionym zupełnym braku środków bezpłatnie.

Dalsze zarządzenia w tym kierunku nastąpią.

7.

Użycie zboża i mąki.

Na podstawie reskryptu c. i k. Komendy etapów armii z 17 maja 1915 l. 16.528 zarządza się co następuje:

Nadające się do wyrobu chleba gatunki zbóż, jak żyto, pszenica, jęczmień, mogą być odtąd używane jedynie do żywienia ludzi; gatunków tych nie wolno zatem używać do karmienia bydła, ani też do przeróbek przemysłowych (browary, gorzelnie, słodownie, fabryki krochmalu i t. p.).

W wyjątkowych tylko wypadkach może Komenda obwodowa zezwolić na przemysłowe przeróbki tych zbóż.

Do wyrobu chleba można używać tylko czystej mąki z domieszką otręb do wysokości 5⁰/₀; nadto co się tyczy mąki żytniej i pszennej, to mogą one być użyte jedynie z domieszką mąki jęczmiennej i kartofli a to w stosunku 40⁰/₀ mąki jęczmiennej i 5⁰/₀ kartofli.

Przez wydanie powyższych zarządzeń dąży Komenda obwodowa do oszczędzania mąki pszennej i żytniej, by zapasy tychże wystarczyły do nowych zbiorów, oraz by chleb pozostał przez cały ten czas jednostajnie dobrym i do spożycia zdatnym.

Wobec tego mogą młyny wytwarzać i mieszać mąkę czystą z dodatkiem otrąb najwyżej do 5⁰/₀.

Wszelki wywóz zboża jest zabroniony i może nastąpić tylko za zezwoleniem Komendy obwodowej.

Władze miejscowe, ustanowieni w miejscowościach, w których odbywają się targi, komisarze targowi, tudzież żandarmerya będą nadzorowali ruch obrotowy zbożem w sklepach spożywczych, młynach i piekarniach, a o wszelkich spostrzeżonych przekroczeniach donosili Komendzie obwodowej.

Uprasza się także Księży Proboszczów o użycie swego wpływu i stosowne pouczenie ludności z ambon.

Komenda obwodowa będzie przez częste rewizje badać, czy powyższe zarządzenie jest ściśle stosowane, a winnych ukarze grzywną lub aresztem.

8.

Prowadzenie rejestrów stanu.

C. i k. Komenda obwodowa, odwołując się do rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 23 kwietnia 1915 (Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, część III. Nr. 9) w sprawie prowadzenia rejestrów stanu, wydała następujące zarządzenie do wszystkich urzędów parafialnych i naczelników gmin w obwodzie.

Prowadzenie rejestrów stanu (metryk) jest rzeczą c. i k. Zarządu wojskowego i stoi pod kierownictwem i nadzorem Komendy obwodowej.

Przedmiotem wpisu do rejestrów stanu są: 1) wypadki urodzin, 2) zawarte małżeństwa, 3) wypadki śmierci.

Prowadzenie metryk dla przynależnych do kościoła rzymsko-katolickiego jest powierzone księżom proboszczom, metryki co do osób wszystkich innych wyznań mają prowadzić naczelnicy gmin, w których zdarzył się wypadek podlegający wpisowi do metryki. Wszystkie metryki mają być prowadzone w języku polskim. Rozumie się samo przez się, że także i wyciągi z rejestrów stanu w polskim języku mają być wystawiane. Mają one co do formy i treści zgadzać się z zapisami rejestrów, a prowadzący metryki ma wystawiony przez siebie wyciąg podpisać i zaopatrzyć go pieczęcią urzędową.

Rejestrom stanu i wyciągom z metryk przysługuje moc dowodowa publicznych dokumentów.

Poprawki w rejestrach stanu z powodu nieprawdziwości pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie Komendy obwodowej. Inne zmiany są zabronione.

Jedynie w wypadkach, w których z powodu zaszyłych później okoliczności, jak legitymacja, rozwód i t. d. treść metryki nie odpowiada rzeczywistym stosunkom, ma prowadzący metryki uzupełnić wpis w metryce jednak w ten sposób, by wpis pierwotny pozostał widoczny. Dokumenta stanowiące dowód zmiany wpisu należy dołączyć do metryki.

Każdy wypadek podlegający wpisowi do metryk ma być w ciągu 8 dni zgłoszony u właściwego proboszcza, względnie u naczelnika gminy. Do zgłoszenia o wypadku śmierci należy dołączyć poświadczenie oględzin zwłok.

Obowiązek zgłoszenia wypadku urodzin ciąży na ślubnym ojcu. Jeżeli ojciec jest nieobecny, lub nie może dokonać zgłoszenia, albo jeśli chodzi o dziecko nieślubne, winien dokonać zgłoszenia akuszer lub położna, a gdyby i tych nie było to osoba, w której mieszkaniu lub w której domu dziecko się urodziło. Jeżeli żaden z tych wypadków nie zachodzi, na matce ciąży obowiązek zgłoszenia.

Zawarcie małżeństwa winien zgłosić małżonek,

w razie przeszkody z jego strony małżonka, jeżeli i ona nie może dopełnić tego obowiązku, ojciec, następnie matka małżonka, wreszcie ojciec, następnie matka małżonki.

O wypadku śmierci ma donieść najbliższy krewny, a jeżeli to nie jest możliwe ten, w którego mieszkaniu lub w którego domu zaszedł wypadek śmierci.

Za przekroczenie tych przepisów będzie karać Komenda obwodowa karami pieniężnymi do 200 K., w razie niemożności ściągnięcia kary pieniężnej aresztem do 10 dni.

Naśladowanie lub fałszowanie księgi metrykalnej lub wyciągu z metryk będzie karane według wojskowych ustaw karnych.

Wzywa się Urzędy parafialne oraz Naczelników gmin, by do postanowień przytoczonego rozporządzenia ściśle się zastosowali. Potrzebne do prowadzenia rejestrów stanu księgi oraz formularze na wyciągi, mianowicie metryki urodzeń, małżeństw i śmierci należy podjąć w c. i k. Komendzie obwodowej. Od dnia 15 czerwca 1915 mają być rejestra stanu prowadzone w języku polskim na przepisanych formularzach w dwu równobrzmiących egzemplarzach.

Na razie do tego terminu można używać formularzy dawniejszych, wpisy jednak należy uskuteczniać w języku polskim.

Przytem zwraca się uwagę tych Księżów Proboszczów i Naczelników gmin, którzy zmuszeni byli opuścić na jakiś czas swe stałe siedziby, by bezzwłocznie wpisali do rejestrów stanu te wypadki śmierci, małżeństw i urodzin, które nastąpiły podczas ich nieobecności.

Za wystawienie wyciągów metrykalnych wolno na razie pobierać należności dotychczas w użyciu będące. Przytem mają Księża Proboszczowie używać pieczęci kościelnej, Naczelnicy gmin nowych pieczęci gminnych z napisami polskimi. Pieczęcie z napisami rosyjskimi są zabronione.

Księża Proboszczowie oraz Naczelnicy gmin dołożą starań, by ludność miejscową z tymi przepisami zaznajomić i doniosą Komendzie obwodowej o założeniu nowych rejestrów stanu do **20 czerwca 1915.**

9.

Założenie higienicznej centrali w Olkuszu.

W Olkuszu została otwarta centrala higieniczna. Zadaniem tej centrali jest:

1) Badanie wszelkich materiałów infekcyjnych (krwi, stolców, moczu, płwocin, próbek punkcji lumbarnej) nadsyłanych przez lekarzy obwodowych, epidemicznych i prywatnych. Wyniki badań będą nadsyłającym w krótkiej drodze podawane do wiadomości. Osobnem ogłoszeniem zostanie uregulowana sprawa nabycia naczyń do przesyłki materiału infekcyjnego, tudzież sposób ich użycia.

2) Trzymanie na składzie szczepionek i surowic leczniczych i odstępowanie za zapłatą lekarzom. Biedni mogą otrzymać pojedyncze flaszeczki tych środków bezpłatnie i w tym celu mają się zgłaszać w Komendzie obwodowej; za pobrane większe ilości mają władze względnie lekarze w zasadzie płacić przypa-

dające należności, bezpłatne zaś wydanie mogłoby nastąpić tylko za pozwoleniem I. c. i k. Komendy etapów armii.

3) Przeprowadzenie desynfekcyi.

4) Wydawanie orzeczeń w sprawach higienicznych (ustawodawstwo sanitarne, zaopatrzenie w wodę, kanalizacya, zwalczanie chorób zakaźnych, unormowanie prostytucyi i t. d.).

5) Kierowanie robotami asanacyjnymi i nadzór nad niemi.

6) Prowadzenie szczepień w większych rozmiarach.

7) Urządzenie zakładu Pasteurowskiego (leczenie wścieklizny) w terminie do 15 lipca b. r.

Przydzieleni do centrali lekarze mają prawo i obowiązek przekonywać się o stanie sanitarnym w obwodzie i w tym celu mogą przedsięwziąć podróże informacyjne, a tak władze jak i lekarze urzędowi oraz wolno praktykujący mają ich w każdym kierunku popierać.

10.

Pocztowa kasa oszczędności.

Z dniem 1. czerwca zaprowadza się przy c. i k. etapowym urzędzie pocztowym i telegraficznym pocztową kasę oszczędności także dla ludności cywilnej. Służba pocztowo-oszczędnościowa obejmuje:

a) obrót czekowy,

b) obrót oszczędnościowy.

C. i k. etapowy urząd pocztowy i telegraficzny pośredniczy przy wpłatach i wypłatach w obrocie z pocztową kasą oszczędności w Wiedniu, z król. węg. kasą oszczędności w Budapeszcie i bośn.-herceg. pocztową kasą oszczędności w Sarajewie.

Wkładki w obrocie czekowym jednej albo wszystkich trzech kas oszczędności można uskuteczyć jedynie za pomocą czeków wkładowych.

Czeki wkładowe można otrzymać bezpłatnie w etapowym urzędzie pocztowym w Jędrzejowie.

Kasa oszczędności płaci od wkładek 3% od sta. Czeki mają być wypełnione po niemiecku, po polsku albo po węgiersku.

11.

Cena maksymalna za bydło.

Cenę maksymalną przy kupnach i sprzedaży bydła ustanawia się w kwocie 1 K. 50 h. za jeden kg. żywej wagi.

12.

Wywóz skór.

C. i k. I. Komenda etapów armii upoważniła c. i k. Komendę obwodową do zezwolenia firmom mającym siedzibę w Monarchii austr.-węg. na wywóz

skór do Monarchii. Reflektujące na takie pozwolenie firmy mają Komendzie obwodowej:

1) podać nazwisko sprzedawcy skór, miejscowość, skąd ma wysyłka nastąpić, ciężar każdej posyłki w przybliżeniu, odnośną stację graniczną w Monarchii oraz miejsce przeznaczenia, następnie

2) oświadczyć gotowość złożenia kaucyi w wysokości przez Komendę obwodową oznaczonej, jako gwarancję, że skóry faktycznie do Monarchii będą dowieszone.

Kaucyę wyda się, skoro będzie dostarczony dowód, że posyłka doszła do miejsca przeznaczenia w obrębie Monarchii.

13.

Wywóz jaj.

C. i k. I. Komenda etapów armii zezwoliła na wywóz jaj z tutejszego obwodu do Krakowa.

14.

Należytość za stanowienie krów.

Zauważono, że żądana przez właścicieli buhajów należytość za odstanowienie krów jest za wysoka, wskutek czego mała tylko liczba właścicieli krów daje swoje krowy stanowić.

Celem poparcia rozwoju bydła zarządza się, że należytość za jednorazowe odstanowienie krowy

przez byka oddanego w tym celu przez władze wojskowe ma wynosić 2 K.;

przez byka należącego do właścicieli prywatnych 4 K.

Przekraczający ten przepis będą karani grzywną do 2000 K., względnie aresztem do 6 miesięcy.

15.

Stanowienie klaczy.

Hodowca koni, zamierzający stanowić swą klacz przez państwowego ogiera, musi w tym razie, jeżeli w miejscu jego zamieszkania niema wojskowego ani

państwowego lekarza weterynaryi, uzyskać od najbliższego posterunku żandarmerji poświadczenie, że stajnia w której klacz się znajduje, jest wolną od zarazy.

Następnie należy klacz wraz z powyższem poświadczeniem przyprowadzić do wojskowego lub państwowego lekarza weterynaryi celem zbadania jej stanu zdrowia.

Wymienieni lekarze są obowiązani bezpłatnie klacz zbadać i w razie uznania jej za zdrową wydać właścicielowi świadectwo zawierające:

1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania właściciela klaczy;

2) opis klaczy ewentualnie podanie imion rodziców;

3) poświadczenie stanu zdrowia.

Świadectwo to jest ważne przez dni 8.

Po otrzymaniu świadectwa właściciel klaczy jest uprawniony udać się z klazą do stacji ogierów, a wręczywszy kierownikowi stacji powyższe świadectwo oddać klacz do stanowienia przez wybranego przez siebie ogiera.

Za stanowienie jednej klaczy włącznie z pięciu następnymi skokami należy uiszczać takse w kwocie 2 rubli i to w monecie złotej lub srebrnej. Kierownik stacji wyda pokwitowanie na zapłaconą należność. Komendzie obwodowej służy prawo uwolnienia od zapłacenia taksy ludzi niezamożnych i na to zasługujących.

Obecnie w tutejszym obwodzie istnieje stacja ogierów tylko w Jędrzejowie.

16.

Prenumerata dziennika urzędowego obwodu jędrzejowskiego.

Prenumerata tego dziennika wynosi:

miesięcznie 80 h.

kwartalnie 2 K. 40 h.

półrocznie 4 K. 80 h.

rocznie 9 K. 60 h.

Prenumeratę należy uiszczać z góry w Komendzie obwodowej.

Dziennik urzędowy obowiązane są prenumerować Gminy, Urzędy parafialne i Zarządy szkolne. Zresztą każdy może ten dziennik w Komendzie obwodowej prenumerować.

C. i k. Komendant obwodu

ADOLF br. STIELLFRIED,

pułkownik w. r.